

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristo pet- do šestdeset kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Naše zjedinjenje s Hrvati.

Lepi dnevi v Ljubljani so minoli — spomin na nje ostane globoko vsajen v srca vseh deležnikov. Marsikatero zrno je padlo na rodovitna tla, ter se bode vsplodilo in razcveto v lepšo bodočnost južnih Slovanov. Trudapolno vstajala je Vodnikova Ilirija — ali doživela je, in spoznala svoje otroke okolo vernega svojega sina dr. Janeza Bleiweisa.

Na ta dan pokazali so Slovenci, „da so“, da so duševno in moralno uže zjedinjeni, in spoznavši to, izjavili so glasneje in složneje željo za daljšim zjedinjenjem s svojimi najbližnjimi brati Hrvati.

Mnogo se je doslej govorilo in pisalo pro in contra temu zjedinjenju, — no, do kraja nismo prišli, in tudi nismo mogli priti, ker si pod tem zjedinjenjem skoraj vsak kaj drugega misli. Jedni, rekel bi jim politikarji, pričakujejo vse le od političnega zjedinjenja, a drugi, rekel bi jim kulturniki, s svojimi narodnim prizadevanjem ali ne sežejo čez ozke slovenske meje, ali pa preskočijo v drugo skrajnost, ter bi se naravnost radi pridružili ruske književnosti, — ki se uže skoraj mej svetske književnosti šteje, — češ, da je vse drugo malenkostno.

O političnem zjedinjenju s Hrvati vsaj za zdaj in poleg zdanih razmer ne more ni govora biti, in bila bi škoda in gotova izguba, če bi Slovenci v kakoj političnej borbi svoje narodne sile trošili. — Z nami, pa tudi s Hrvati ne, se tedaj ne računa na veliko, in odločujoči krogi nas ne vzemó v poseben poštev, — to vidimo jasno. — Ti odnošaji se še le spremene, kadar se bode spoznalo, da so Slovenci, Hrvati in Srbi duševno in moralno nerazdeljen naroden faktor, s katerim

mora računati oni, ki hoče biti gospodar na Balkanu, — in dokler se to spozna, treba nam še posebnega dela na polju književnem.

Oni rodoljubi, katerim zadostuje izključivo sama slovenščina, lahko se pogode z Dežmanovci, — ne dvomim, da bi ti končno spoznali, — kakor so uže spoznali v zemljah, kjer vlada plattdeutsch, — da je prav praktično in koristno, če se prostemu ljudstvu dajo berila v domačem narečju.

Oni rodoljubi pa, ki hočejo naravnost poprijeti ruski jezik za književni naš jezik, ti se nam vidijo kakor ljudje, ki hočejo v hišo, pa vrat ne najdejo. — Pridruženje Slovencev k bodočemu velikemu slovanskemu kulturnemu življenju, ne gre brez posredovalnih postaj, — to je gotovo. Odslej, kjer malo po malo odstopljuje z gledišča evropska državna politična povest, in nastopljuje prava svetska, celo zemljo obsegajoča povest, z orjaši Amerika, Anglija in Rusija na čelu, — odslej res je, da nositelj novih velikih kulturnih idej zamore biti le mnogobrojen narod z neizmerim teritorijem. Toraj razumem one rodoljube, ki se ne morejo segreti nad onimi, v novjšem času posebno mej mlajšimi Srbi in Hrvati — pogledj Starčevićance in omladino — pojavivšimi se težnjami, ki si malobrojno Hrvatsvo in Srbstvo stavljajo za končni in izključivi cilj vseh svojih narodnih prizadevanj, katera so sicer plemenita in vse hvale vredna, ali jim je za to vsejedno horizont pretesen. Mi Slovenci smo preverjeni o velikej slovanske bodočnosti, mi verujemo, da bode tako gotovo nastopil slovanski kulturni vek, kakor je gotovo, da svet mirno ne stoji, in da Slovanstvo ima v razvitku človečanstva ravno tako častno nalogo, kakor jo je imel grški, romanski in germanski kulturni vek, — in to našo vero ne bodemo nikdar žrtvovali malen-

kostnim separatističnim prizadevanjem, bodi si Hrvatov, bodi si Srbov. —

Pri vsem tem sem trdega prepričanja, da vsak izobražen Slovenec mora popolnoma v govoru in pismu zmožen biti hrvatskega ali srbskega jezika, in da je nam vsem trem, Slovincem Hrvatom in Srbom, potrebno, da si od Soče do Timoka, od onkraj Drave do Egejskega morja stvorimo kulturno celost na temelju v teh krajih prevladajočega hrvatsko-srbskega jezika — da tukaj vzbujamo spavaljoče kulturne sile, ter jih potem privedemo k večej slovanskej kulturi. Zjedinimo se torej s Hrvati na ta način, da se vsak izobraženejši Slovenec popolnoma u govoru in pismu nauči hrvatskega jezika — za izobraženje našega ljudstva pa pišimo slovenski kakor dosedaj. Celi geografični položaj svetuje, da izobraženi Slovenec poleg nemškega ali talijanskega jezika tudi popolnoma zna hrvatski: Bosna in Hercegovina sti nam dokaz, da ne gre brez hrvatskega jezika. Vsa prizadevanja Slovanom sovražnih življev, da v teh deželah galvanizirajo celo turški jezik, izkazala so se smešna — znanje hrvatskega jezika se bode izkazalo še potrebnijim in koristnijim, ko nas bode ne v dalekom času železnica odpeljala čez Balkan v Niš in čez Sarajevo v Salonik. Hočeš, nečeš, hrvatsko srbski jezik je doslej v mejnarodnem občenju spoznan, kakor razen ruskega nijeden drugi slovanski jezik. Onim našim rodoljubom, ki se bave s kulturnimi vprašanji in radi kažejo na večji kulturni napredek Slovencev, da opravdajo svojo protivnost književnemu združenju s Hrvati, — odgovorjam, da oni izključujejo Slovence od aktivnega sodelovanja pri preobračanju slovanskega juga, in da njih večji kulturni napredek potem mora ostati za ostale južne Slovane mrtvo blago. Ravno zaradi tega mislim, da bi

Listek.

Črtice o Vrazu.

(Hrvatski napisal Fran Petračić.)

(Dalje.)*

4. Vrazove Djulabije.

Začetek Vrazovim Djulabijam ima se iskati v realnej ljubezni, ko se je zagledal v dekle (katerej sam zaznamkuje na lističu v svojem do konca življenja predelavanem in popravljanem izdanju Djulabij). Tam piše, kakor je omenjeno v knjigi izdanja: Ljubica Kantiličeva roj. 26. dec. 1814., omožila se z Angležem 1837., † 22. maja 1842. Kedaj so Djulabije postajale, tudi to nam sam pove, izdavajoč jih. Prvi del od l. 1836., drugi 1837., tretji 1838. in 1839., a četvrti od l. 1841. Ne oziraje se

na to, da je število pozneje naraslo, tako je je v izdanju I. dela l. 1836., bilo 106 dvostrukih kitic, a v Matičinem jih je 113. V izdanju II. dela l. 1840. isto tako 106, a v drugem 124. Mnogo kitico je še pozneje dodal, da lepše izloži začetni motiv, a trudil se je najraje z njimi, kajti so ga one oglasile kot pesnika ne samo mej Hrvati, nego tudi pri najznamenitejših ljudeh drugih slavjanskih plemen.

L. 1836. zadeli so ga (po pismu [str. 144] od 31. avg.) bliski iz dekletskih oči, a istega leta, piše on sam, postale so tudi Djulabije. V pismu, izdanem v V. knjigi na strani 204., veli o njihovem postanku: Prvi razdel pisal sem v Hrvatske v jesen 1836., drugi od 1 do 39 spomladi v Gradcu, a od 36 do 106 jeseni v domovini na malem Štajeru.

Z vsem do sedaj navedenim lepo se skladajo Djulabije. Tako peva I. 8.:

A ja ime drage
skrivam v pismice,
Al pismice viču:
„Ljubice! Ljubice!“

Tu nam se ime drage pove, a v ostalem se v raznih varijacijah opeva ona in ljubezen do nje. Ona mu je spominjanje in predmet pesni tudi v drugem delu, spevanem v Gradcu in v domovini na Štajeru.

V delu II. 3. peva:

Toj želji srdašče
jedva da odoli:
Za Njome za Njome
gine, čezne toli, —
Da za jedan pogled,
oka Njezinoga
Sva bi sunca dao
od života svega.

A da se baš Ljubice tičejo tudi vse te kitice, vidi se z Djulabij (II. 6.):

„Neljubim Ljubice...
neljubim, neljubim!“

* Glej štev. 267.

se Slovenci morali povlastiti hrvatskega jezika, da ne ostanejo pasivni gledalci narodnega življenja na slovanskem jugu, ampak da sodelavajo in vrše svoj vpliv ki jim gre da se pokažejo vrlimi in zmožnimi.

Štajersk Slovenec.

Čehi o zjedinenji Slovencev s Hrvati.

Češki „Pokrok“ piše uvodni članek pod napisom: O združenju Slovencev s Hrvati, to: „Od slovenske strani so se misli tega vprašanja objavile v prijaznem smislu, in so se tudi praktične strani vprašanja pretresale. Praktično vprašanje pak, je li to zjedinenje mogoče zdaj, še nij dognano, niti popolnem pojasnjeno. Najprej moramo konstatovati, da mej obema stebroma nij nikakoršne nevoščljivosti ali sovraštva, ali pa še celo ljubosumnosti. Ravno narobe, oba naroda se ljubita po bratovsko, in se spoštujeta. Kmetsko ljudstvo na pr. ima Hrvate „za prave Slovence,“ in dostikrat je slišati: „jaz dobro znam slovensko, vsaj sem bil tako dolgo na Hrvatskem.“ Hrvatsčina jim je torej le nekoliko plemenitejša slovensčina. Kjer pa se stikajo Hrvatje s Slovenci, tam je pa težko razsoditi, kateremu narodu jih je treba prištevati. Tako je na pr. s Slovenci prebivalci Štajerske. Dalje je mej obema narodoma takova zaupljivost, da drug mej drugim jako lahko domačim postajajo. Posebno pa zavzemajo Slovenci mej Hrvati častna in ugodna mesta; da i v deželnem hrvatskem zboru je nekaj Slovencev. Hrvatska literatura služi tudi Slovincem, in narobe. Nij torej zaprek niti moralčnih, niti narodnih, katere bi mogle proti zjedinenji voditi; tudi nij dvomiti, da si izobraženejša slovenska stranka želi zjedinenja, kar se je posebno pokazalo pri Bleiweisovih svečanostih v ožigled veliko zastopnikov hrvatskega naroda. Ne samo, da so bili ti navdušeno in demonstrativno oslavljeni pri vseh priložnostih, nego bilo je obilo napitnic na politično in literarno združenje Hrvatov in Slovencev, katere so bile z gromovitim navdušenjem sprejete.

O Bleiweisovej svečanosti.

Telegrami.

(Konec.)

Rakek. — Nepozabljivemu učitelju kliče iz globine srca: še mnogaja leta v sreči in veselji! Hvaležni učenec

Julij Mayer v Planini.

Tako srdce varam,
da mu mir prisnubim.

Nu kad se osvestim,
mah pamet uvidi,
Svedj kô rěka more
srdce Nju da slidi.

Ni jeseni v domovini ne more je še pozabiti, akoravno ga od nje ločijo i gore i reke (II. 39.):

Krasna rajska seko,
ti Ljubice moja!
Zašto ma ti zoveš,
mamš bez pokoja b

Bog je odsudio,
pa medju nas jadne
Tri metnuo gore
i tri rěke hladne.

A z njo se peča tudi v sledečih kiticah; se ve da da nas pri tem po omenjenej oznaki 1—36 vodijo v Gradec, a 37 in sledeče v Štajersko, katero opisuje II. 53—97 pri omenjanju sreče in nesreče svojega plemena, pa

Šoštanj. — Odbor okrajnega zastopa
šoštanjkega Vam čestita k sedemdesetletnici.

Skaza, načelnik; Lipold,
Skubic, Golob, Rak,
odborniki.

Samobor. — Živili još mnoga leta,
očka in vodja slovenskega naroda.

Dolinar,
župan dolinsko-čateški.

Litija. — Občina Moravce pri Turnu
Vas je 13. novembra za častnega občana izvolila.

Resnik, župan.
Fresen. — Presrčen pozdrav dr. Bleiweisu in zbranim Slovincem od ribniških (štajersko-slovenskih) rodoljubov.

Držečnik.

Zagreb. —

Prudbenice
Na umnome polju
Za narodnost
I budućnost bolju
Slava Tebi,
Slava neumrla,
Jer je steče
Tvoja zadnje vrla.
Bog Ti čuvo
Cenjenoga zdravlja!
Na dan slavlja
Srbin Te pozdravlja!

Srbi sveučilični gradjani.

Prem. — Večna čast in slava slovenskemu očetu, večna sramota izdajalcem slovenskega naroda! —

Več narodnjakov
iz premske okolice

Sufurac. — Hrabromu branitelju slovenskega naroda, doktoru Bleiweisu, nižje podpisani na ime občine sukuračke uzklikno kliču: slava! živio! doktor Bleiweis, živio! narod slovenski, živio! hrvatsko slovenska uzajamnost. Priobčite srdačni pozdrav slovenskomu narodu! Živili!

Načelnik: pl. Jerčić; tajnik:
Draganić.

Borovnica. — Cestni odbor verpinski
Vam čestita k sedemdesetletnici.

Namestnik predsednika.

Derniš. — Razvitkom uglednog poljedeljstva ustanovi otac Bleiweis stupole jugoslavenskog dobrostanja jedinosti bratskom srećem, živio!

Drniško gospodarsko društvo.

Bilá vodice. — Společně veškerým slovanským národom nám milým, voláme otci Bleiweisovi: mnogaja ljeta! Na zdar!

Tieftrunk, notař i rodina.

tožbo, kako ga je pritislono tujstvo, in nado da bode tudi to boljše. Ali na koncu 100 sl. vrača se zopet k njej. Znamenita je kitica 113. izrekujoča, da mu ne more biti žena:

Eto djulabije,
jabuke crvene!
Od njih Ti sagradih
ponude kitjene:

Primi od milosti,
dušo, dar u pjesni
Od onoga, koj Ti
prstena dat nesmi.

Pošiljajoči pesni v svet, veli jim, naj po-
vejo (II. 122.):

„Nas je porodila
lěpost od Ljubice.“

Ljubica so je omožila l. 1837., in tako je tudi sodržaj III. dela Djulabij povsem drug. Uže na začetku toži se, da je ločen od ljube. Najpreje (III. 4.):

Drhtjuć sluti srdce:
„Věk tvoja bit neće!“

Smichov. — Známe cenit může národá potlačeného, který silou svoji slavně odolal nepřátelským nalivu, a přivedli jej k uvědomnění a vítězství. Vy Jste takovým heroem. Nas národ Vas oslavuje horoucně.

Občanská Běseda Smichovská.

Mnichovo hradiště. — Státnému vůdci bratrského národa ku dnešnimu dnu naše mnogaja ljeta. Jmenem městské rady Mnichovo-hradištsky.

Purkmister: Čech.

Budějovice. — Běseda česko-budějovická bere vřelé účastenství v dne památné slavnosti Vaši a přeje Vám ještě mnohá leta ku zdaru na poli národním.

Starosta: dr. Grünwald.

Reka. — Profesorski sbor hrvatskoga gimnazija u Rieci kliče Ti s Kurelcem: Ne daj nam te, bože, dočuti mrtva.

Slamnik, Antolek, Bauer,
Kicigoj, Kenfelj, Korle-
vić, Kresnik, Martinolić,
Marušić, Rabar, Strohal,
Župan.

Mnichovo hradiště. — Sledující nejvřelejší sympatie činnosti bratrského národa slovinského přejeme vélezasluznímu vůdci a otci jeho aby dočkal se slavného výsledku své neunavné vlastenecké činnosti. Živio mnogaja ljeta! Imenem vice spoluobčanů.

Durich.

Kambilovac (v Dalmaciji). — Srdačno sočuti občina hukišćka častnim svetkovinam uspomene prvoga muža velikoga zjedinenoga naroda hrvatsko slovenskoga.

Načelnik: dr. Omašić.

Pardubice. — Slavnému buditeli po-bratřených Slovinců provoláva nadšeně: mnogaja ljeta a zdar snáham jeho.

Meštánská běseda v Pardubicech.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. novembra.

Avstrijske delegacije budgetni odsek obravnaval je 25. t. m. o dopolnitnem kreditu za okupacijo Bosne in Hercegovine, in se je sprejel Herbstov predlog: delegacija naj preide z ozirom na nepopolno razjasnenje, kako da se je denar porabil, in glede na to, da državni zbor berlinskega traktata, vsled katerega so ti stroški nastali, nij še odobril, preko načrta na dnevni red, — s 14 proti 6 glasom. Sicer je grof Andrassy poudarjal, da bode državni zbor moral odobriti

Pa tedaj glej tudi škrjanca, kateri budi junaka. (III. 6.):

Urani i zábi
na te svoje vaje,
Jer tvoja se ljuba
Za drugog udaje.

Sluteč po kitici III. 9. imela se je omožiti v jeseni:

Jesen se naklanja,
lištje s granah letje: —
Gdš se dvoje ljubi,
niji potrebno tretje.

Ah moj listopade,
dalko se odstranio!
Jer si mi najlěpši
cvět lěta stamano.

Sedaj se spušča pesnik v žalostnice; pri omenjanju dnevov ljubezne sreče očita jej nezvestobo in riše svojo bol in tugo. Angleško tedanjo domovino nenamenjene drage nahajam III. 54.:

U dalekoj stranoj
zemlji stoje sade

berlinski ugovor, ker ga je uže cela Evropa sprejela. Ker je pa bil Herbstov predlog sprejet, govori se, da bode avstrijska vlada začasno pozvala zopet državni zbor, da bode sklepoval o berlinskem ugovoru. Možno je pa tudi, da bode skupna delegacija ovrgla sklep budgetnega odseka. Vsakako iz tega lahko vzrasto veliki nasledki, morda celo razpust državnega zbora.

Čehi bodo te dni, 29. novembra praznovali petstoletnico smrtne dne jednega svojih največjih kraljev, Karla IV., ki je zlasti za Prago in Češko sploh mnogo dobrega storil.

Na Dunaj pride se carju poklonit zdaj tudi 35 najveljavnejših mož iz **Bosne**, in sicer katolikov, pravoslavnih, mohamedanov in judov. Major generalnega štaba Milinković jih bode spremljeval. — Konji in tržen bivšega višjega poveljnika Filipovića so odšli uže v Prago, baron Filipović pa bode koncem tega meseca v Prago odpotoval. — Zvez mej Sejem in Brodom je bila 21. nov. pretergana, ker je Sava do Han-Luzana vso planjavo zalila. Zato so morali vozovi od Serajeva voziti proti Savi po slabem potu čez Travnik, Banjaluka, Gradiška, ali pa čez Doboj in Dubočac.

Vnanje države.

Iz **Carigrada** se 25. t. m. poroča o ministerskem svetu, ki se je posvetoval o zasedenju Novega pazara od strani Avstrije. Seraskijar je hotel, da si Turška pridrži tri strateško najvažnije mesta, a drugi ministri so bili za to, da zadostuje, ako Avstrija obljubi, da jih bode v slučajih zopet izpraznila.

Iz **Bukarešte** javljajo: Depeša iz Livadije ukazuje, naj Rusi izroče Dobručo Rumunom. Dne 26. novembra bodo Rumuni vzeli to zemljo. — Torej se je pogodba mej Rusije in Rumunijo sklenila.

Iz **afganske** vojske poročajo Angleži, da so 500 Afgancev ujeli in jim orožje vzeli, ter da so do Pishina prodrli. Mogoče je, da se Afganci nalašč od meje umikajo, da puste Angleže v svojo sredo in jih ob pravem času tam napadejo, kakor so bili storili to pred kakimi 40. leti, ko so bili angleško vojsko 17.000 do jednega moža pobili. Gotovo je pa, da bodo Angleži tudi zdaj bolj previdni.

V **Neapolju** je — kakor se 25. novembra telegrafira — sodnija našla zaroto, v kateri se je bil sklenil atentat na kralja. V Rimu je pa bilo prijetih dvesto socialistov. Policija je tam uničila tudi mnogo plakatov, v katerih se je onim s smrtjo pretilo, ki bodo svoje simpatije kralju izkazovali. Isto tako je našla in odstranila policija tudi dinamita na železniškem tiru, po katerem se je imel kralj v Rim pripeljati.

Domače stvari.

— (Telegrami.) Z današnjim listom končujemo priobčevanje telegramov, došlih zarad Bleiweisove slavnosti. Nekoliko jih iz

raznih uzrokov ne priobčimo. Iz proglašenih telegramov pak se vidi zlasti lepo slovanska vzajemnost, in globoko razširjenost in razprostranjenost naše slovanske ideje, — vsakako tolažljiva in k daljnjemu delu izpodbujajoča prikazen. — Kar se tiče telegrafistov, moramo ponavljati svojo tožbo, da so skoro vsi telegrami bili pokvarjeni, in sicer nekateri tako močno, da smo se silno trudili, predno smo tu in tam smisel dobili, večkrat ga pa nismo mogli dobiti. Od kod to prihaja? Pač od tod, ker uradnike Slované postavljajo drugam, k nam pa Nemce, ki jezika ne umejo, potlej pa drago plačane telegrame tako kvarijo, da nij nikomur podobno.

— (Rekruti) domačega polka baron Kuhn otidejo v petek zjutraj ob 6. uri od tod, in sicer kakih 400 mož gre v Trst, in od ondod v Livno. Namestu njih se bodo vračali iz Bosne starejši vojaki takoj domov. Oddelek bode vodil g. stotnik Kavčič. Tudi rekrutje 7. in 19. lovskega batalijona otidejo te dni v Hercegovino, in se bodo tudi namesto njih vrnili starejši rezervisti.

— (Križ za Banjaluko.) Tukajšni ključarski mojster Zelenec izdeluje velik železen križ za pokopališče v Banjaluki, kjer so pokopani mnogi naši vojaki.

— (Tat v kuti.) Razen uže omenjenih končnih obravnav bode zanimiva tudi obravnavna proti Josipu Kocmanu, rodod Kranjcu, ki je ob priliki okupacije Bosne, ko so bili navalili Turki na Banjaluko, ukrad nekemu avstrijskemu marketenderju žakeljček cekinov, in jih potem po Kranjskem zapraviljal. Kocman je bil menih trapistskega samostana, in ko je tatvino izvršil, ubežal je na Kranjsko, kjer je posebno za lepi spol cekine razmetaval, tako, da so ga na Notranjskem prijeli.

— (Rimsk kamen) so našli delavci pri cigarnej fabriki; popolnem je cel in je bil izročen kranjskemu muzeji.

— (Pes na strehi.) Včeraj pred poludnevom je mnogo radovednega občinstva na dunajske cesti obustavila nenavadna prikažen. Nek hudomušen šaljivec je spustil na streho hišne št. 7. rujavega psa in ta je po visokej strmini prav okorno šetal, dokler ga nij po uro trajajočem sprehajani rošil in v varnejše nižave spustil nek dimnikar.

— (Iz Poddrage) se nam piše 20. novembra. Mej vsemi čitalnicami se naša sme prištevati in ponašati, da je tudi ena najstarejših. Uže je ednajsto leto njenega obstanka.

Tudi je kaj v prvih letih naredila, a žalostno materijalno stanje kmeta, vedno slabi pridelki, oviralo je nas, da nismo mogli napravljati besed in družih „veselic“. Vendar lahko rečemo, da še živimo — ko nam je žalibog uže več sestic zaspalo. „Očetu“ na čast nas nij ustavilo siromaštvo — zbrali smo se 18. t. m. zvečer v čitalnici, in po svojej moči slavili pri večerji 70rojtveni dan, — naše starine, prvaka očeta. Da je poslala čitalnica — ker nij mogla deputacije — telegrafično čestitko, se ume. Tudi kres in pokanje možnarjev sta večerno slavnost na čast jubilarntu poveljčala. Bog živi narod! Bog živi očeta! Smrt kukovicam! —

— (Iz Bune pri Mostaru) se nam piše: Dekorirani so bili sledeči vojaki 19. slovenskega bataljona lovcev. S srebrnimi svetinjami: oficirski namestnik Josip Golob, bataljonski trombentač Josip Nusdorfer, podlovec Franjo Marouit, patrolovodja Anton Pivk in Franjo Marentič, lovec Janez Založnik, trobentač Lorenc Lužar. Razen tega bili so pohvaljeni: nadlovec Janez Nemec, vlakovodja Josip Cerar, Šimen Kramar, Janez Normali; podlovci: Miklavž Dragoš, Pavel Madronič, Andrej Margon, Nace Bučar, Franjo Slovša, patrolovodja Josip Kopitar, lovci Jakob Sprajcar, Tone Kočevar, Franjo Štanta, Matija Puc, Matija Podlipec, Janez Jakše, Martin Žabkar, Janez Gross, Martin Bajda. Razen tega dobil je cel bataljon občno pohvalo, in se je izkazalo, da so Slovenci kakor uže od nekda tudi zdaj še vrli junaci.

— (Nesreča.) Iz Ttrebnjega se piše v „Sl.“ V sredo sta dva moža iz fare trebanjske doma, drva napravljala, a nesreča, katera nikdar ne miruje, zadela je tudi ta dan enega izmed nju. Ko se je uže drevo nagnilo, zakliče eden sekačev svojemu tovaršu, da naj bi zbežal. A bilo je uže prepozno; hoteč se umakniti se spodtakne ob štor, pade na zobe; pa tudi bukva šterbonkne nanj in mu prebije glavo in polomi život. Črez malo časa potem v sv. olje dejan, je umrl. Bil je to mirni in občespoštovan Janez Papež. Letos nam je res jako nemila nesreča; pobrala je na enak način v kratkem tri prav poštene gospodarje, enega je oder podrl, drugega voz zdrobil, a tega zopet klada potolkla.

— (Tržaška „Edinost“) ima iz srbskega Niša od tamošnjega, v srbskej vojski služočega oficirja dopis, v katerem se piše: „Tukaj se ne gleda ali kiša pada ali vetar duva, niti se ne računi, koliko je dana od Niša do Belgrada, ropot baterij, razgetanje konj drami tukaj človeka, po 100 vóz polnih pušk in družega orožja se pripelje, in spet odpelje, žitnice se polnijo s žitom, piškot se v širokih in okroglih pečeh peče, vse kar je pokvarjeno na novo se pripravlja, kovači, puškariji, vozarji in mlinarji, to vse je posla polnih rok. Za gradom spet na dolgej in širokej ravnini se celi polki pešadije, konjice, in topničarstva vežba (eksercira) od zore do mraka, čuje se trombe glas, zdaj „naprej“, zdaj „nazaj“, zdaj „s kratkim“ zdaj „s polnim“, pa spet „s gimnastičnim korakom“, „k ramenu“, „na levo ramo“, „pred prsi“, „na roko“ to slišiš ves dan, na zadnje človeka uže ušesa bole, in poveljniku sape primanjka. Ali nič ne pomaga, taki so časi. — Onkraj Nišave vlada mir, takraj Nišave očitvidna vojska, pripravljanje za to zadnjo gre uže na dolgo in široko.“

Sreća, pokoj, radost
i sve tvoje nade:

Tu ti zarobljeno
srdce je ubogo,
Kukavice jednal
Višnji ti pomogó!

Spominja se ljubezni, krajev, kder jo je gledal pak III. 76:

Prva suza kaže:
„Ljubih to nekada!“
Druga suza vapi:
„Jubim te i sada!“
Tretja suza u ta
prisiže ti slova:
„Ljubiti ću te dušo
u vėke vėkova.“

S kitico 80. dela III. poslavlja se od ljube ter je več ne omenja; poslednja omemba njena je:

Za zelen-goricu
lete do dvė vrane,
Moje srdce žežu
do dvė gorke rane.

Prva: što tol krasnu
Ti ju Bože sazda;
Druga: što ta krasa
pusti me na vazda.

V 81. kitici in sledečih peča mu se duša sè slavjansko domovino vse do 100; od 101 naprej, katere v rokopisu z novo številko začenjajo, slavi svoj slovenski kraj in nekatere mile mu ljudi. Isto tako različnega sodržaja so Djulabije IV. dela. Prvih dvanajst je nekaka pesniška vizija in za tem Novinarom nemškim, nazadnje ono v V. knjigi priobčenih „Srbom“.

Tako se prikazujejo Djulabije kot pesni, katerim je bila najpreje povod ljubezen Ljubice, poleg nje mu razgreva srce ljubezen naroda in domovine, naposled s te ljubezni postale polemične pesnice, katerim se nahaja paralel v tolikih in tolikih drugih pesnih njegovih.

(Konec prih.)

Izpred novomeških porot.

[Izv. dop. „Slov. Nar.“]

Dne 18. t. m. začela se je zadnja sezona 1878 pred novomeškimi porotami. Uže prvi dan je bil za glavno osobo razprave, za Franca Šebanca, ki ga je drž. pravdnistvo zatožilo velikega zločina roba in zločina tatvine, osode-poin, kajti mož bo priliko imel premišljevat i o svojem črnem dejanji v teškej ječi najst dol-zih let. Šebanec je bil 13. maja t. l. v Krškem, ter se je pridružil ženski starej 52 let, katera mu je tožila, da gre v davkarijo prosit, da bi jo z davki, za katere je bila rubljena, še počakali, ter mu kaže davkarske bukvice. Še-banec se je je usmili, rekoč, da jej nij treba hoditi prosit, da ima on ponarejenega denarja dovolj v Leskovici hranjenega, in da jej ga bode dal toliko, kolikor ga zahteva neisprosljivi organ svitlega erara. Baba se da pre-motiti, in gre ž njim po rešilni, če tudi kri-vični mamon. Sredi pota pobere pa Šebanec kamen, ter udari žensko po glavi, da se je omedlevši zvrnila, in jej vzame mošnjo s 7 gl., katero je prej videl, ko mu je kazala davkar-ske bukvice v ruti. Ko se babica zopet zave, teče v sodnijo; ta pošlje svoje herolde za Še-bancem, — prišli so ga, in našli pri njem sledi uplenjenih reči. A Šebanec nij zastoj uže sedel na ljubljanskem gradu, in v Lepo-glavi po 2 leti, on si ve v prid obrniti svoje dol-goletne skušnje, in pripoveda znanje z omen-jeno žensko nekoliko drugače. Pravi, da ga je ona soboj vabila, da sta potem skupaj pila, da ga je spravila soboj, kjer bo pri njej doma dobro živel, da sta to obetano sladkost živ-ljenja htela anticipirati, in šla ob potu „za grm“. Tam je pijani babi slabo prišlo, in poslala ga je po „črn kofé“ izročivši mu svojo mošnjo, s katero je potem zginil, nehvaležen zapustivši zaljubljeno pijanko. A porotniki so rajši babi verjeli, ter dotično vprašanje porotnega so-dišča potrdili, sodišče pa ga je obsodilo za-voljo zločina roba, in zavoljo male tatvine, katero je „iz navade“ doprinesel v teško ječo za 11 let. Mož bode imel časa dovolj študi-rati visoko šolo zločinstva na zračnem gradu ljubljanskem. —

Drugi dan 19. t. m. sta se imela zago-varjati fanta Gregorčič in Kroflič, ki sta v praznovanje crkvenega „žegnanja“ ubila fanta Razderha. Ta dva sta seveda oba nedolžna, jeden se izgovarja na drugega: „Jaz ga nijsem, ti si ga“. Porotniki pa so izpoznali, da sta se ga oba lotila, da se pa ne da dokazati, kdo mu je zadel smrtno rano na glavi. Obso-jen je bil Gregorčič za 2 leti, Kroflič pa za 2½ leti v teško ječo. —

Tretja je stala pred porotniki 20. t. m. Bara Braničar, ki je na stranišči porodila in dete vrgla skozi straniščino cev v potok La-hinjo. A to se je tako izvedelo. V Kolpi so bili našli mrtvo novorojeno dete, blizo dve uri od kraja dejanja, pa so povpraševali kje je kaka ženska skrivaj rodila, in evo, ljudje so se spominjali, da je bila Bara prej bolj ši-roka nego zdaj, pregledali so jo, in obstala je. Sedela bo zato 3 leta v teškej ječi. —

21. t. m. je bil Janez Globovnik zavoljo hudodelstva teške telesne poškodbe na 18 me-secev teške ječe obsojen, ker je svojega to-variša tako po levej roki vsekali, da je bila roka zgubljena. Zagovarjal se je s tem, da je rekel, da je ranjeni sam z roko po noži vda-ril, a porotniki mu nijso verjeli. —

V petek 22. t. m. je stal pred porotniki Janez Dimec, gluhomutec, ker je proti dekli Ani Kovač, ki ga je po naročilu gospodarja od črešnjevca drevesa, katero je obiral, od-podila, vrgel krepelec tako nesrečno, da jej je priletelo v desno oko. Oko je vsled tega iz-teklo. Dimec je pri pravej pameti in na vprašanja, katera mu posreduje nek sosed njegov, kateri zna ž njim govoriti (prav za prav se razumeta na miganje), odgovarja t. j. kima in tuli, pa maha z rokama, tako da vsak lahko ume, kaj hoče povedati. On taji, da je črešnje obiral, prizna pa, da je vrgel krepelec in da je dekleta zadel v oko. Porotniki se nijso mogli prepričati, da je vrgel krepelec v sovražnem namenu, ampak so potrdili le vprašanje na prestopok zoper varnost življenja, katerega je bil tudi spoznan in na tri mesece zapora in za platež odškodovanja 66 gl. 30 kr. obsojen. Svoje večje terjatve bo si izpravdala Ana Kovač na civilnem pravdnem potu.

Sobota 23. t. m. posvečena je bila osmim tatovom iz novomeške in trebanjske okolice. Zatoženi so, da so z glasovitim tatom Vidmar-jem, ki je pred par meseci iz ječe na ljublan-skem gradu ušel, in so ga potem žandarji v Ločni ustrelili, vkrali trebanjskega usnarja Franc Zupančiča. Ukradeno mu je bilo nam-reč usnja v vrednosti več nego 300 gl. Se-daj se izgovarjajo vsi na ustrelenega Vidmarja, češ, da so pri njih najdeno usnje od njega ku-pili, ne vedoč, kedo je in če je blago ukra-deno. Porotniki pa so bili drugega mnenja in vsled njihovega izreka so bili obsojeni zavoljo hudodelstva tatvine Anton Pene za 13 mese-cev, Marko Gričar za 4½ leta, Martin Luša za 5 let, Franc Tomažič za 6 let, Janez Go-lob za 3½ leta in Jožef Mavec za 7 mesecev v teško ječo, potem ženski Reza Pené za 1 leto in Neža Sterič za 2 leti v teško ječo. Po dostanej kazni bodo zasledovali stopinje njihovega tatinskega življenja žandarji, katere ti pobožni ljudje poetično imenujejo „angeljce“.

Ta poslednja obravnava se je raztegnila v nedeljo in je končala kratko, le za obsojene težko sezono novomeških porot, kajti vsi obso-jeni te dobe skupaj so dobili 44 let in jeden mesec ječe.

Razne vesti.

* († Ljubiša.) Znani dalmatinski dr-žavni poslanec iz Boke kotorske, bivši deželni glavar dalmatinski, Štefan Ljubiša je v so-boto na Dunaji umrl. Prej je zaslužno za na-rod delal, tudi več srbskega narodnega lite-rarnega blaga izdal, a zadnja leta je bil pri-šel s svojimi tovariši v razpor. Kriva je bila — nesrečna lakomnost denarja. Zato je Lju-biša zdaj v državnem zboru z vlado glasoval.

* (Pošta oropana.) Pri sv. Ivanu na cesti v Svete na Hrvatskem so razbojniki na-pali pošto, postiljona s sekirami ubili in pošto oropali. Kaso so odnesli 120 korakov od ceste

v grmovje, tam jo z železno štango odprli. Nijso več dobili kot 250 gold.

* (Husar umoril devo, ko.) Dne 11. t. m. vozil se je seljak Glišo Vitez iz Oku-čana v novogradiškem jkraj na sosenj v Borovac. Na vozu so bile še tri vaščanke in devotka Saja Ma storović iz Čovca, hči občin-skega notara v Okučanah, in zaročnica Vite-zova. Na potu jih sreča jedna vojna patrola, sestojča iz desetnika Stjepana Bordaša in husara Ivana Katone od 4. husarskega polka, katera sta uže preje več somenjanov ustavila, in jih pretepal. Ravno tako sta delala z Glišo Vitezem, komur sta sè sabljo konja ranila. Ko je pa desetnik zapazil devotko na vozu, zahteval je, da ga mora ona poljubiti. Ker ga pa ona nij htela, poljubil jo je desetnik silom. Deklica jela se je pa zdaj z vso močjo brant, a to je desetnika toliko razjarilo, da je mahom potegol iz žepa revolver, in ga razstrelil na devotko, ki je takoj mrtva na zemljo pala. Druga vojna patrola, ki je prišla istega pota, prišla je oba husarja in oddala vojnemu poveljništvu v Okučanah. Husara sta se izgovarjala s tem, ker sta bila pijana.

Dunajska borza 26. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)			
Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	61	gl.	26 kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	62	"	35 "
Zlata renta . . .	71	"	60 "
1860 drž. posojilo . . .	112	"	50 "
Akcije narodne banke . . .	792	"	— "
Kreditne akcije . . .	226	"	30 "
London . . .	116	"	60 "
Napol . . .	9	"	33 "
C. kr. cekini . . .	5	"	57 "
Srebro . . .	100	"	— "
Državne marke . . .	57	"	70 "

Loterijske srečke.

V Gradci 23. nov.: 1. 14. 3. 33. 52.
Na Dunaji 23. nov.: 80. 87. 32. 65. 17.

Karel S. Till

trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trnovo št. 2, zaloga vseh potrebništv za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega pa-pirja. Vse potrebništv za merjevce (inženirje), sli-karje in risarje. Najnovejše v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdeljujejo se tudi monogrami na pisemski papir, visitne karte in pi-semske zavitke. (158—113)

Marko
Wir empfehlen
geschätzt.
als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel
Wagendecken (Plachen), Betteinlagen, Zeltstoffe
der k. k. pr. Fabrik
von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,
Lieferanten des k. und k. Kriegaministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštmem povzetji naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slo-vensk roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na žerinjah“, izviren roman. Spi-sal Janko Kršnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gl.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.

JAVNA DRAŽBA.

Zaloga blaga iz C. Wannisch-eve konkurzne mase razprodajala se bode za vsako ceno

25. t. m. in sledeče dneve dopoldne in popoldne na mestnem trgu hišna šte. 5.

Opravništvu konkursne mase.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.

Tuji.

24. novembra:

Pri Slonu: Žnidaršič iz Bistrice. — Bergstein iz Prage. — Meitner iz Dunaja. — Max iz Gradca. — Habernek iz Brna. — Pauli iz Celovca. — Vodničar iz Dunaja. — Železnikar iz Gradca. — Mušina iz Gradca. — Dr. Mencinger iz Kranja. — Birman iz Dunaja.

Pri Maliču: Natanski iz Dunaja. — Liebl iz Kočevja. — Oberländer iz Dunaja. — Ekl iz Zagreba. — Tausig, Just iz Dunaja. — Onderka iz Idrije. — Löw iz Trsta. — Wolf iz Dunaja.

Izatelj in urednik Josip Jurčič.